

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
 Negyed évre . . 40 Leu
 Egy óra . . . 14 Leu
 Kétföldre egy évre 280 Leu
 Hirdetés — Nyilttér
 díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.
 MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
 SZÉKELY UJSÁGOT
 Néhai Molnár Emil
 a
 SZÉKELYHIRLAPOT
 Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
 (volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

SEGÍTSÉG!*)

A tönkrement, a nagy nyomorúságban élő erdélyi magyar tanítóság kiált segítségért!

Bátran állithatjuk, hogy néhány szerencsés helyzetben levő kivételével az erdélyi magyar tanítóság a legnagyobb nyomorban sinylődik. Egy éve, másfél éve, de vannak, akik két év óta nem kaptak fizetést.

Impériumváltás után, mikor a román állam beszüntette a magyar állam által adott államsegélyt, a magyar tanítóságra nagyon szomorú idők következtek. Tizennégy év alatt többször kapott biztatást, ígéretet. Ettől a segítségtől eltakintva, 12 évi gyötrelmes nélkülözés volt a magyar felekezeti tanítóság osztályrésze. 12 év óta járja ez a másfélezer magyar tanító és tanítónő a szenvedések útját. Elhagyta őket mindenki. Nem törődik velük senki. Ez a helyzet tarthatatlan, ennek véget kell vetni.

Bátrak vagyunk megkérdezni mindazokat, akiket illet, hogy gondolkodtak-e már afelett, hogy ezekre a nemfizetett, helyzetükre magától értetődőleg elégedetlen tanító-páriákra a jövő generáció, a gyermekek százazreinek a lelke, a nevelése van bízva?!

Ami a legcsodálatosabb, úgy az állam, mint az egyházak elvárják, hogy ezek a nem fizetett, agyonnyargatott emberek teljesítsék kötelességeiket. Hiszen teljesítik is. De viszont lelketlenség az, hogy egy társadalmi osztályt így kiüzsorázzanak, hogy követeljük tőlük a munkát és ezzel szemben senki sem gondoskodik megélhetésükről. Öröklött házacskák, földcsekék, hozományba kapott butorok usztak el a tanítócsaládok birtokából ezen idő alatt. A tanítóság a magyar iskolák megmentése érdekében több áldozathozatalra képtelen.

Az erdélyi magyar tanítók tehát az erdélyi magyar társadalom mindazon tényezőihez fordulnak most, akiknek kezében van letéve a magyar nép irányítása és sorsa, mert elérkezett az utolsó perc, amikor az erdélyi magyar tanítók s így a magyar iskolák létezése érdekében szükségessé vált egy elhatározó lépés megtétele, mert európai kulturszégnyen, hogy intelligens, diplomás embereket, a teljesített munka ellenszolgáltatásaként nyomorban hagynak sinylődni.

A magyar tanítóság Erdély egész társadalmához folyamodik és kiált segítségért: Egy vészkiáltás ez, amelynek meg kell találnia az utat a magyar lelkekhez! Ne tűrje ez a társadalom ennek a társadalmi osztálynak a nyomorát!

Elsősorban kérjük a magyar sajtót, hogy eme soroknak szíveskedjék he-

lyet adni s március első vasárnapján leközzölni. Legyen ez a magyar tanítóság sajtónapja. Hiszen a magyar sajtónak elsőrendű érdeke, hogy a magyar iskolák el ne némuljanak, mert ennek megtörténte után pár évtized múlva hiába szerkesztenek magyar lapokat, nem lesz, aki olvassa.

Alázattal kérjük továbbá az erdélyi magyar Egyházfőket, mivel feltételezzük, hogy külön-külön megkísérelték a magyar iskolák létfeltételét, az elmaradt államsegélyek kiutalását kérelmezni, méltóztassanak egymással érintkezésbe lépni, hogy most, amikor az egész erdélyi magyar felekezeti tanítóság egyszerre, egyesületei útján tömegesen fordul az elmaradt államsegélyek kiutalása ügyében a kormányhoz, jöjjenek magas állásuknak súlyával és tekintélyével a tanítóság segítségére és kegyeskedjenek egy közös megkeresésben figyelmeztetni a kormányt a kisebbségekkel szemben vállalt kötelezettségére. Ha a kormánynál eredménytelen lenne a közbejárás, méltóztassanak egy közös kihallgatásra jelentkezni Ófelségénél, Románia fennköltlelkű uralkodójánál. Lehetetlen, nem akarjuk elhinni, hogy ez a kihallgatás ne hozná meg a kívánt eredményt. Az Egyházfők ezen fáradságát megéri a nagy cél: a magyar iskolák megmentése. Mi bizalommal fordulunk az egyházfőkhöz, mert meg vagyunk győződve az Egyházfőknek a tanítóság iránt táplált jóindulatáról. Ha az Egyházfők alázatos kérésünknek eleget tesznek, ezzel a lelkiismeretüket is megnyugtadják, hogy megtették mindent a magyar iskolák megmentése és a tanítóság érdekében és a jövő történelme előtt minden vádat elhárítanak magukról.

Felkérjük az Országos Magyar Párt képviselőit, hogy a parlamentben minden alkalmat ragadjanak meg, hogy az erdélyi magyar kisebbségi tanítók szomorú, tarthatatlan helyzetét ismertessék és állandóan tartsák felszinen azt a nagyfontosságú kérdést, amíg az illetékes tényezőket jobb belátásra sikerül bírni.

Kérjük végül azon román államférfiakat és tanerőket, akik a magyar impérium idején a politikai életben részt vettek, illetve a magyar állam szolgálatában állottak és akik jól tudják, hogy e magyar államtól a gör. keleti és gör.

*) Az Erdélyi Magyar Tanító, a tanítói érdekeikért küzdő tanügyi lap a mai napot a sajtópropaganda napjának szenteli. Ez alkalommal felkérte lapunkat a fenti cikk közlésére. Mi szívesen adunk a cikknek helyet s örvendénk, ha e "Segítség" - kiáltás nem a pusztában elhangzó kiáltás maradna.

kath. egyházak tanítói államsegélyt élveztek, szíveskedjenek erről az igazság nevében a kormányt felvilágosítani, hogy ugyanazt az államsegélyt ma a román államnak a kisebbségek számára megadni nem csak vállalt, de erkölcsi kötelessége.

A magyar tanítóság főkérelme tehát: a fizetéskiegészítő államsegélynek a jövő évi állami költségvetésbe való felvétele, az elmaradt államsegélyek ellenében egy rendkívüli gyorssegély azonnali kiutalása és a felekezeti tanítóságnak az állami nyugdíjintézetbe való felvétele.

Jöjjön gyorsan a segítség, hogy a feldult lelkekbe költözzék vissza a béke, hogy zavartalanul szolgálhassák tovább harmonikusan az állam, az egyház s a faj érdekeit, az erdélyi magyar kisebbségi tanítók.

A Habsburg restauráció izgatja az európai békét.

A Daily Telegraph valószínűtlennek tartja a monarchia közeli visszaállítását Ausztriában. Ezt színtermetesen Nemetország is ellenzi, a kisantant pedig egyenesen háborus okot látna fennforogni, mozgósítana és megindítaná a apatait Ausztria előzőlensére.

A Reuter távirati iroda értesülése szerint, Rómában a harmas minisztereinközi eszmecsere meg fogják tárgyalni az olasz, osztrák, magyar kölcsönösen nyújtandó vámtarifá engedményeket, valamint a triezzi és fumei szabadkikötői zónák ügyét.

Rómában hangoztatják, hogy ez az együttműködés nem fog irányulni sem Nemetország, sem a kisantant ellen.

Közölték jól informált helyről a távirati irodával azt az olasz felfogást is, hogy jelen pillanatban Olaszország nem tartja aktuálisnak a Habsburg restaurációt.

Mandzsú császárrá koronázták a volt kínai császárt.

Mandzsúriai jelentés szerint Pu-Ji, volt kínai császár szerdán délelőt Kang-Tehe néven elfoglalta Mandzsúria trónját. Pu-Ji, aki mint csecsemő örökölte a kínai császárságot, akit azonban a forrongó események elűztek a trónról, később köztársasági elnöke lett Mandzsúriának és most az ottani alkotmányváltással kapcsolatosan Japán kegyelméből császárnak kiáltották ki.

A trónralépés érdekes szertartások között történt. Maga a szertartás a törvények szerint mindössze egy negyedórát tartott. Pontosán az ottani időszámítás szerint reggel 8 órakor arany orchideákból övezett hidon lépett be a császár a templomba.

A templom oltára előtt földre borult, hogy beszélgethessen ősei szellemével. Miután ez megtörtént, áldozatot mutatott be: egy fehér bikát, amelyet papok öltek meg ebből a célból. Lakkozott vörös táblát vittek elébe ez után, a táblán sorban őseinek neve volt felírva. Nyolc főpap és főtisztviselő áldozati szereket vitt ezután a császár elé. Ezek az áldozati tárgyak: tömjön amulett, egy darab hazai föld és egy darab hazai szörme. A császár ezeket ég felé emelte, majd behajította a szent tűzbe, amelynek füstje imáit az ég felé vitte.

Ennek a rövid, érdekes és misztikus szertartásnak a befejeztével eldőrdült 101 ágyulövés.

Az ősi szertartásoktól a modern kor szellemének megfelelően bizonyos dolgokban mégis különbözött ez a trónralépés. Rádió, hangosfilm-felvételek vették föl a szertartás jeleneteit és repülőgépek cirkáltak a templom felett.

Igy találkozott össze Mandzsúria fővárosában az ősi misztikum a 20. század legmodernebb vívmányaival.

Egyébként az sem érdektelen, hogy mandzsúriai kormány 3 és fél millió dollárt szavazott meg a szertartás költségeire. Ez még a bikanál is nagyobb áldozat volt.

Irodalmi esték a rendház ebédlőjében.

A Kat. Népszövetség és Otthon elnöksége a közönség tudomására hozza, hogy az Otthon helyisége gazdát cserélvén, március 1-től kezdve — míg megfelelő helyiséget nem talál — a rendház zenetermében megszokott nélkül folytatja további működését, az irodalmi esték pedig a rendház nagy ebédlőjében lesznek.

A következő kultur-est március 8-án (csütörtök) este 1/2 9 órai kezdettel lesz. Előadók: Dr. I. Diénes Jenő, Miklós Balázs, Zsögön Zoltán.

Érdeklődőket szívesen lát az Elnökség.

Kereseti lehetőségek Bukarestben.

Írta: Kelemen Lajos.

Nem olyan régen cikk keretében mutattam rá arra a rettenetes munkanélkülségre és a nyomorra, mely Bukarestben szomorú, letört székely testvéreink soraiban uralkodik. A nyomor eme kétségbeesztő méretének ecsetelése nem pusztán újságírói frázis, azonban a napokban mégis találkoztam egyik agyafurt székely atyámfiaival, ki már pár éve munkanélküli s mégis aránylag jó viszonyok között él. Emberem eloszlatta némileg aggodalmait, mert szerinte Bukarestben van munka bőven: csak dolgozni kell.

— Micsoda kereseti lehetőségekről beszél? — kérdeztem meglepődve.

— Hát kérem cselédszerzés, házasság közvetítés megy legjobban ilyenkor! — volt a furfangos válasz.

Nyomban elő is ad egy pár megtörtént, vagy meg nem történt esetet, mely után busás jövedelmet vághat zsebre a „munkás” munkaadójától.

— Ma már kérem úgy állunk a dologgal — kezdte beszédét — hogy ha kézzel nem megyünk semmire, hát ésszel kell dolgoznunk.

— Nos? ... — kérdeztem.

— Másodmagával indul utjára az ember. Társát elhagyja — mondjuk például — egy tűzifa kereskedés előtt, ki a tulajdonos szerepét játssza. Az egyik alkalmazottat keres a tűzifa raktár részére. Talál is egy embert, ki hetek óta munkanélküli. Ennek bő beszédűséggel feltárja, hogy ő jelenleg ott teljesít szolgálatot, 3000 leu havi bére van, sürgős családi ügyben haza kell mennie, de gazdája — ki különben nagyon jó ember — nem engedi el a szolgálatból, míg maga helyett embert nem állít stb. Örömmel ajánlaná szolgálatra, de fáradsága fejében 500 leu honorárium kellene csupán.

A szolgálatra vállalkozó sokallja ugyan az 500 leu, de a 3000 leu havi fizetés is kecsesgeti — s nehéz szívvvel belemegy az alkuba és megindulnak a tűzifa raktár felé. A mint a raktár elé érkeznek, a várakozó társ fölényesen végignézi az érkezőket, rövid szóváltás után alkalmazza a szolgálatra vállalkozót; elveszi igazolványait, sőt még pár leu előleget is ad a bizonyosság kedvéért s lelkére köti, hogy másnap reggel 7 órakor a szolgálatot vegye át. A társal pedig látszólagosan elszámol — kifizeti. A szolgálatadó ezekután eltűnik, az új és a régi alkalmazott pedig a kocsmába mennek egy kis áldomásra — nő és az 500 leu átvételére, mert emberünknek még a délután folyamán „utaznia kell”.

Tiszta kereset itt fejenként 250 leu. Hogy másnap mit szól a valóságos fakereskedő a jelentkezőnek s honnan veszi elő az igazolványokat, az nem tartozik ide, de még a rendőrségre sem megy, mert az már ügyis tehetetlenül állana.

A házasság közvetítés is jól jövedelmez. — Az egyik vállalat jól fizetett „mérnök” nőszülni óhajt. Szereti a piros-pozsgás arcu magyar menyecskét, azonban ő tájékozatlan, nem tud magyarul, valahonnan Besszarabiából került a fővárosba. Emberünk javaslatba hozza „Madám Juliskát”, ki egy gazdag bojár háznál nyolc éve házvezetőnő. Csikban „nagy birtok örököse”, jelenleg több, mint „110.000 leus betétje van Marmorosch Blanknál” a „A mérnök” fellélekzik, megbizta emberünket a közvetítéssel, sőt még szép szerzési díjat is helyez kilátásba, ha nyelbeütik a dolgot.

Juliska értesítve lesz.

Másnap este 10 óra után valamelyik cseléd szobában „Madám Juliska” a házi-

asszony. Emberünk a „mérnök ur társaságában felkeresik” „Madám Juliska” padlásszobáját a hátulsó lépcsőn át. Nehány jó liter bor, hideg sült, tea megteszi a hatást. „Madám Juliska” olvadékony nő, már csókolózik is a „mérnök urral”, sőt hiányos fogai rendbehozatalára 1000 leu is felszippant szép ígéretet kilátásba helyezése mellett. Következő alkalommal a „mérnök ur” egyedül jelenik meg a fenti helyen, de „Madám Juliska” ott ismeretlen, senki sem látta soha. A szerző pedig messze jár, soha sem jelentkezik a szerzési díj felvétele végett.

Rendőrség felesleges.

Tiszta kereset fejenként itt 500 leu.

— Hát van munkanélkülség Bukarestben? — kérdi emberünk cinikusan.

— Ilyen formán nincsen, de ... Gurulunk a lejtőn.

Zöldmező és tejgazdasági kiállítás.

Budapestről írják lapunknak: Sokféle mezőgazdasági termények, főként a gabonaféléknek értékesítési nehézségei miatt pár éve új mozgalmat indítottak Magyarországon, mely zöldmezőmozgalom néven ismeretes. Célja, hogy az évtizedekkel ezelőtt, a gabonakonjunktúra idején szántóföldre feltört, de szemtermelésre kevésbé alkalmas legelőterületeket ismét az olcsó takarmánytermelés szolgálatába állítsa. Amint tudjuk, Angliában közel egy évszázada volt hasonló mozgalom, amely teljes sikerrel járt, mert megvetette a világhírű angol állattenyésztés alapjait. Minthogy az olcsó termelés alapfeltétele a termelési eszközök olcsósága, így a talajerőpótlás és az igaerő szolgáltatás tekintetében elsősorban is a hazai állattenyésztést szolgáló takarmánytermelés jöhet figyelembe. Magyarországnak jelenleg 3 millió kat. hold rét és legelőterülete van, amelyek mindezeig rendszeres kezelésbe nem vették, ezért nem jövedelmeztek, vagy

csak igen kis mértékben. Ha ehhez a szántóföldi takarmánytermelés még mindig kevésbé méltányolt kérdéseit is hozzákapcsoljuk, akkor tisztán látjuk, hogy a zöldmezőmozgalom felbecsülhetetlen jelentőségű mezőgazdaság átszervezése, illetve a viszonyok megjavítása szempontjából.

A március 22-én megnyitott országos mezőgazdasági kiállítás keretében, a földművelésügyi miniszterium hathatós támogatásával zöldmező és tejgazdasági kiállítás lesz, amely a takarmányozás, állattenyésztés és jó értékesítés fontosságára mutat rá. Ezen kiállításon résztvesznek a zöldmező szövetségek, a szarvasmarhatenyésztő és tejelesztő ellenőrző egyesületek szövetségei és az országos tejszövetkezeti központ, az Alföldi Zöldmező Szövetség rendezésében.

A zöldmező és tejgazdasági kiállítás a legelő és rétgazdálkodás, a mesterséges takarmányok okszerű termesztése, az olcsóbb állattenyésztés, olcsóbb tejtermelés és a tejszövetkezeti munka kereteibe illeszti be anyagát. Bemutatja a rossz és jó legelő közötti különbséget modellekben, modern berendezésű legelőt természetes gyepesítéssel, szemléltető módon hívja fel a figyelmet az okszerű zöldmezőgazdálkodás által elérhető üzemi költség-csökkenésre, illetve jobb értékesítésre.

Ez a kiállítás nem a szokásos keretek között pavilonyszerűen lesz elhelyezve, hanem a magyar puszta életet természetesen valóságban fogja visszatükrözni. Nádfeleles szárnyék és hófehéren világító pásztorház takarja a kiállítás belső kereteit, előtte pedig szépen gyepesített zöldmező területen a magyar pásztorélet színes képe: gulyások, csikósok, az általuk készített kontyos kunyhó, cserény, vasaló és gémeskut táru majd a kiállítás látogatói elé. A kiállításnak nagy jelentőségű része lesz a zöldmezőmozgalom elterjesztése érdekében végzett lelkes munkásságszámottevő eredményeinek bemutatása

Borzalmas módon végzett magával

egy nemesi családból származó 60 éves kisasszony.

Kocsis Zsuzsika, a kézdimartonfalvi szövetkezet kezelője szerdán hajnalban az udvaron lévő kutba vetette magát, ahol kínos haláltusa után, még mielőtt segítségére siethettek volna, — kisenvedett.

Az öngyilkosság oka az volt, hogy a szövetkezet legutóbbi elszámolása alkalmával mintegy 40.000 leunyi behajthatatlan követelést az igazgatóság nem ismert el neki és ennek megfizetésére Kovács Zsuzsikát kötelezte.

Ugy látszik, hogy emiatti elkeseredésében követte el tettét. — Tizennégy esztendőig volt a szövetkezet alkalmazásában.

A vele együtt lakó 19 éves rokon leány szerdán reggel hatóra tájban arra ébredt fel, hogy Kocsis Zsuzsika fölöltözködve, a lakásból távozni készül. Pár szót váltott vele, melyből azonban nem következtethette, hogy az öreg kisasszony ilyen

végzetes lépésre szánta el magát s így mit sem sejtve, tovább aludt. — Csak amikor később ismét felébredt, fogott gyanul lakótársának késői távolmaradása.

Gyorsan fölöltözködve, rokonának keresésére indult és végre a kut mellett felfedezte a nagykendőjét.

Erre fellármázta a szomszédokat is, akik aztán lepedőt csavarva a szegény nő holttestére, kihúzták a kutból.

A kiszállott bizottság megállapította az öngyilkosságot.

Az öngyilkos szerencsétlen nő nemesi családból származott és mint ilyen bejáratos volt az összes intelligens családokhoz. Ezek több ízben felajánlották neki, hogy ha félbe hagyja a boltkezelést, költözködjék hozzájuk.

Temetése márc. 2-án volt nagy részvét mellett.

Bé'felé a városba ...

Ugy történt, hogy üzleti ügyben falura kellett menjek. A téli hóban Szentkatolna és Kézdivásárhely között elakadt az autóm és így per pedes apostolorum vágék neki a város felé.

Az uton összetalálkoztam a szentkatolnai székelylyel és hogy ne menjek gyalog, — megszólítottam:

— Merre, öreg?

— A tesvérem urához menyek ...

Ezzel a jég meg volt törve. A diskurzus megindul közöttünk.

Cigarettrára akarok gyujtani s nem lévén gyufám, tovább fűzöm a szót:

— Hát aztán szivaros ember-e kigyelmed?

— Éppen mondám Borsosnak, hogy míg a városba bé nem érek, nem szivarozhatom.

No, gondolám, most légy okos.

Már negyedórája gyalogoltunk és újból megkivántam a cigarettát és most egyenesen rátértem a dologra:

— Hát aztán volna-e gyufája?

A válasz most már szabatosabb:

— Tugya-e a zurfi, hogy még amikor munkába jártam, akkor es mindég (még a templom alatt es) evel gyujtottam rea ... ne! ...

E körmondat után előhuzta zsebéből az öngyujtót s én mohón kaptam a régen várt tűz után. Ő is kap egy cigarettát és a füsttel elfoglalva, szótlanul ballagunk tova. Majd én töröm szét a csendet:

— Hát aztán ki az a Borsos?

— A gáteres vót Kovásznán ... az ányomnak a testvére ... mióta a gyár áll, itt lakik Szentkatolnán,

A politikára fordítom a szót.

— Hát aztán mi hír van maguknál?

— A mutkor a szőlőbe menék kapálni ...

A politika így fordul a szőlőre.

— Hol van itt a szőlő? — szakítam nyomban félbe.

Valami ismeretlen helyet mormol a szája.

— De hiszen az nem itt van, hanem a regátban.

— Erre menék bé ... S jobbra mutat a kezével,

mintha csak 5 lépésre lenne a szőlő.

Mikor bementünk úgy vót, hogy 20 s 22 lát adnak napjára s ételmet. S hát mikor hazajövünk, elig kaptunk 400 lét.

— És mennyi ideig voltak oda?

A válasz itt sem egyenes. Kanyargós, mint a Fekete-ügy és félrefarag, mint Bodóné bora ...

— A bóér még az esős üdöt es leszámította ...

— Mennyit kellett volna kapjanak?

— Mondjuk három hónapig. De nem es menyek többet, nem biz'én ... Akkor még es jobban vót dologom,

mikor itthon dolgoztam:

— Most miért nem dolgozgatnak?

— Hm ... Mire haza jöttünk, mán a zabot es le-

kaszálták ... — osztan a masinához járogattam.

S így értünk bé a városba, Kanyargósan. Kanyargós beszéddel.

Láttam, amint bé' menti a testvére urához ...

Gyalogos.

(x) MENHÁZI KÖZGYŰLÉS. A Stefania Menedék-ház évi rendes közgyűlését vasárnap, márc. 4-én d. e. 1/2 11 órakor tartja, melyre felhívjuk az érdeklődőket és a menházat fenntartó egyesület tagjait.

Népszámlálás a toronyban.

Alig van romantikusabb foglalkozás a harangozóknál. Ott él a toronyban, többnyire magányosan, mint a felhők Robinsona. A méltóságos harangokkal társalkodik s a földön nyüzsgő embereket apró bogaraknak látja. Ő ébreszti fel a város lakóit, ő ad jelt a napi munkára és az esti pihenőre, ő köszönti az élőket és bucsuztatja a halottakat a harangok csilingelő, vagy borongó szavával. Jóbarátja a torony hivatlan lakóinak, a madaraknak, magot és morzsát szór nekik és örül, ha a szerencsét hozó fészket ablakainak eresze alá rakják. Kényelmes hivatal az általában — már ott, ahol. Az északfranciaországi Rouen ó székesegyházában a harangozó dolga — mint olvassuk — megszorodott. A városi hatóság nem elégzik meg azzal, hogy a toronyban madarak fanyáznak és tenyésznek. Tudni akarja: hányan vannak és mifélek. Évente szabályos népszámlálást rendez köztük s ennek „fogantatását” a harangozóra bízta. A roueni templortorony madártani állomás lett, a toronyőr pedig — ornithologus. Ezt a tudós címet igazán megérdemli az a férfiú, aki meg tudta állapítani, hogy a mostani esztendőben a torony 1075 madárlakója között 900 galamb, 90 sólyom, 50 bagoly és 35 varju találtatott. Egy fedél alatt a szelid galambok és a vérengző sólymok! Még akkor is érdekes és megható adat ez, ha számlálásba vesszük, hogy egy sólyomra tíz galamb esik. A roueni öregtorony falai közt, úgy látszik, nem ismerik a fajgyűlöletet s ott helyben legalább érvénye van a harangok szózatának, amely áldást-békességet hirdet.

A mezőgazdasági kiállítás

látogatóinak elszállásolása.

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a szomszédos államokból tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság érintkezésbe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával. Az Idegenforgalmi Hivatal ez évben is készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályaudvari kirendeltségi útján való fogadását és olcsó, csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági szakiskolák tanulóifjúságából álló csoportoknak elszállásolására a diákszállókban van hely biztosítva. A diákszállók mind lepedővel, takaróval és párnával ellátott ágyakkal vannak felszerelve. A szállás a diákszállókban éjjelenként 60 fillérbe kerül, ezenkívül személyenként a tartozkodás egész tartalmára 1 pengő mosatási díj fizetendő. Reggeli, ebéd, vacsora és szállás együttesen a diákszállókban 3 pengőbe kerül. Nagyobb-számu, felnőttékből álló csoportoknak szállásigényüket legkésőbb március 15-ig kell bejelenteni az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest V., Deák Ferenc utca 2 interuban telefon: 812 13) mert elhelyezésük csak ez esetben biztosítható.

A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának a keleti pályaudvar melletti otthonában (Budapest VIII. Fiumei út 4 sz.) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást napi 1 pengőtől kezdve. Az irodának az érkezést legalább öt nappal megelőzően kell jelezni.

— **Megalakult az ipartestület igazgatósága.** A múlt számunkban részletesen beszámoltunk a Kézdivásárhelyi Általános Ipartestület évi rendes közgyűléséről, melyen az új elnökön kívül a kisorsolás útján alakult igazgatóság tagjai közé új tagok is kerültek be. Az így megválasztott, illetve kiegészített igazgatóság megalakulása szerdán este volt, amikor az igazgatóság kebeléből az alelnököket választották meg. Az eltérő vélemények miatt négy tagot jelöltek és e négy tag közül titkos szavazás útján választották meg a két alelnököt. A jelöltek: Kovács József kalapgyáros, Földi Sándor, Vajda Albert és Nyágyuly Mihály közül nagy szótöbbséggel alelnökök lettek: Kovács József és Vajda Albert. A más kettő alig 8—9 szavazatot kapott. Az új alelnököket Kovács István elnök köszöntötte keresetlen, meleg szavakkal és működésükhöz sok szerencsét kívánt.

HIREK.

— **Szép sikerrel folytak le a lelki-gyakorlatok.** A katolikus Népszövetségtől és Ottthonról rendezett lelki-gyakorlatok a legnagyobb siker jegyében folytak le. Az intézeti kápolna tágas helyisége már az első estén szűknek bizonyult, úgy, hogy, a programtól eltérően, a második szent elmélkedést már a tornacsarnokban kellett megtartani, amelyet szintén zsufoltság megtöltött a vallási vigaszt kereső közönség. A farsangi sok teázás és műkedvelői esték után jól esett látni, hogy városunk közönsége a komoly lelki dolgok után is vágyakozik s hogy sok beteg lélek talált enyhületet és megnyugvást azokban a gyönyörű elmélkedésekben, melyeket a vidéki papság tiszteletreméltó tagjai olyan áldozatos buzgósággal tartottak. A Népszövetség és Ottthon, mely a város kultúrnívójának emelésén olyan önzetlenül munkálkodik, ezen szent-gyakorlatok megrendezésével fontos lelki szükségletet elégített ki s a nyolcnapos lelki-gyakorlatokat legszebb sikerei közé könyvelheti el.

— **PROMETHEUS CSIKSZEREDÁBAN.** Még élénk emlékeztünkben van a Bizáncz előadása a csikszeredai műkedvelők által. Márc. 5. és 6-én a neves román író, Eitimiú V. „Prometheus” c. nagyszerű klasszikus tragédiáját adják elő Csikszeredában, mely iránt városunkban is nagy az érdeklődés és sokan fognak a darab előadására Csikszeredába átrándulni.

— **Áthelyezett plebános.** Gegő Simon eszterneki plebánost egy évre szabadságot kaptak. Helyébe Péter Imre mikóújfalvi plebánost helyezték át Eszternekre.

— **FIZENI KELL A KEPÉ.** A ref. egyház kephátrálékosainak figyelmét felhívjuk az egyházakkal szemben fennálló kötelességükre. Akinek hátrálékos kephatározása van, igyekezzék törleszteni, nehogy újból az állami adóhivatal vegye át a behajtását. Nagy József presbiter atyánkfia kezébe bátran fizethető a kepe.

— **A tavasz a kapuk előtt.** Ilyenkor jégtörő Mátyás és derűhozó Geza napja után, amikor már nagyon várjuk a tavaszt, minden kis napsugarat biztató jelnek tekintünk... Erre felé, Európa keleti részében nagyon biztató hírek járnak: Lichtenstein herceg högyészi birtokán biborszinben csillogó tavaszi lepkeket láttak a nap sugaraiban sütkérezni. De nemcsak a högyészi pillangó hirdeti a tavaszt, másvidékről fecskék, gólyák és vadgalambok érkezett jelentik. Viszont Amerikán egy 3000 kilométer széles hófüggöny száguldott végig, amelynek 31 halálos áldozata van... A barométer az Újvilágban egyre súlyedést jósol. Reméljük, mifelénk nem látogat el a fagyhullám s mihamarabb átveszi uralmát a teltől a mosolygó tavasz.

— **Halálozások.** Sulyos csapás érte a kiterjedt Borbáth családot. Özv. Borbáth Jánosné szül. pókakereszturi Székely Laura 71 éves korában Bereckben elhunyt. Borbáth Béla futásfalvi ny. igazgató-tanító édesanyját gyászolja az elhunytban. Temetés szerdán volt nagy részvét mellett. — Özv. Lázár Istvánné sz. Neuman Jusztina 73 éves korában Hódmezővásárhelyen meghalt. Az elhunytban Neuman Ernő ny. százados és dr. Fejér Lukácsné városunkban nagynénjüket gyászolják.

— **Megkezdtek a falusi tanácsok felosztását.** A közelebbi községi tanácsok választásával kapcsolatosan a kormány megkezdte a régi tanácsok felosztását, amiből ugyan kevés van a megyében, de azért akad egy-kettő. Ilyen volt a torjai községi tanács, melyet e héten felosztatták és az ideiglenes bizottság elnökévé dr. Vajna Gábor orvost nevezték ki.

— **Éhenhalt egy házaspár.** A helybeli kórházba legyengült állapotban szállították Zaboláról Balázs Sándort és feleségét, akiket a nyomorúság, a fűtellen szoba, a koplalás annyira tönkretett, hogy már nem is lehetett rajtuk segíteni. A beszállításuk után négy óra múlva csaknem egy időben kiszenvedtek a kórházi ágyon. A férfi 41, az asszony 51 éves volt. A május-réti köztemetőben temették el őket.

— **Felhívás a lengyel légionistákhoz.** Mindazokat, akik 1914—1918 között a lengyel légiókban, vagy pedig 1918—1922-ben a lengyel hadseregben szolgáltak és eddig még nem jelentkeztek, továbbá a lengyel légióknál hősi halált szenvedtek hozzátartozóit Poputh Árpád felszólítja, közöljék címeiket volt beosztásukra szóló és életrajzi adataikat Miklós Ferdinánd Leo Budapest, X. Szabóky-utca 58. Tekintettel arra, hogy a velük kapcsolatos jelentkezési határidő lejárt, a felhívottak saját érdekükben küldjék be irásbelileg sürgősen a kért adatokat.

— **Az osztálysorsjáték február 22, 23 huzásának eredményei:** 200.000 leut nyert a 31877 szám, 150.000 leut nyert 51587 szám, 100.000 leut nyertek 26039, 27589, 67351 számok, 70.000 leut nyertek 1987, 34708, 79562 számok, 50.000 leut nyertek 19484, 34562, 57073, 59022, 20.000 leut nyertek 12276, 24912, 3991, 22471, 28168, 53065, 59775 számok, 15.000 leut nyertek 2102, 6239, 6323, 6536, 6910, 9327, 34568, 50410, 57738, 65044, 73136, 2591, 7294, 8368, 12855, 25887, 52608, 54029, 57978, 69445, 78487 számok. Ezenkívül még kihúztak 3210 drb. különböző nyereményt. Az V-ik osztályon kisorsolásra kerül összesen 197.332.000 leu. (Révész Ernő marosvásárhelyi főeljárúzó közlése.)

— **Uj Cimborá legújabb száma** újból kedves apróságokkal jelent meg. Az elhunyt író, Móra Ferencet úgy mutatja be a lap, mint a kis gyermekek barátját, íróját. Közli az írótól „Az egyszerű szarka” című kedves gyermekverset. Dr. Bleicherné Rafael Annus „A három kertészleány” című elbeszélése szintén kedves csemege a gyermekeknek, akik már fokozott érdeklődéssel várják az Uj Cimborát. Dezső bácsi cikkét a bacillusokról nemcsak a nagyobb gyermekek, de a szülők is elolvashatják. „Csizmás kandur lakodalomba megy” „Szeles Peti” képekkel tarkított bohókás apróságok. „Édesanya postája” a gyermek egészségről, valamint a szerkesztő postája mind olyan közlemények, melyeket utolsó betűig elolvas a kis olvasó. Nagy érdeklődésre tarthat számot „Az Uj Cimborá kertészkedési mozgalma”. Minden szülő a gyermekének szerez örömet, ha előfizet az Uj Cimborára. Kapható számonként özv. Kovácsné újságeljárú-sító bódéjában, megrendelhető a Kovács-hirlapirodában!

Grafologia.

(Ebben a rovatban hivatásos grafologusunk íráselemzéseit közöljük. Az íráselemzés díja 25 L., előfizetőknek 20 L. Az írást — lehetőleg tintával, vonalozatlan papíron 30—40 sort, jellegével kérjük beküldeni. A kézírásra rávezetendő az illető neve és hozzávetőleges életkora. A díjat postabélyegben kérjük mellékelni. Válaszokat a beküldéstől számított második számban közöljük.)

Első fecske.

Írása egy képzett, intelligens lélek megnyilatkozása. Szellemileg független egyéniség, akiben azonban határozottságból eredő makacosság is van. Egyenes jellem s ha meggyőződésében megínog is, de tervét keresztül viszi. Kissé anyagias, a pénzzel tud bánni, de ez nem zárja ki azt, hogy magasabb eszmékért is lelkesedni tudjon. Fegyelmezett, szenvedélyei nem ragadják el.

Justicia.

Van valami homályosság az írásában, ami arra enged következtetni, hogy életéből valamit ki akar hagyni; valamit, ami önre nézve kellemetlen el a kar feledni s ezt a mozzanatot következetesen palástolja. Átlagos szellemi műveltség, de tulzási, hazudozási hajlamai vannak. Szeret többnek feltűnni, mint a mi. Egocentrikus, majdnem „háziarsnok” típus, aki szereti a körülötte élők életét saját kedve szerint kormányozni.

SPORT.

MEGHÍVÓ.

A Clubul Sportiv Târgul-Săcușo — Kézdivásárhelyi Sport Egyesület évi RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

1934 év március hó 18-án, vasárnap délután 1/23 vagyis 14 óra 30 perckor Kézdivásárhelyen, az egyesület klubhelyiségében (Str. Garej No 6.) fogja megtartani, a melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kinevezése.
2. Titkári jelentés.
3. Gazda jelentése.
4. Szertáros jelentése.
5. A tribünépitő bizottság jelentése.
6. Pénztáros jelentése.
7. Ellenőrök jelentése.
8. Szakosztályvezetők jelentése.
9. Könyvtáros jelentése.
10. A folyó évi költségvetés megállapítása.
11. Az elnökségnek, tisztikarnak és a választmányi tagoknak a felmentvény megadása.
12. Elnök, titkár, valamint az összes választmányi tagok lemondása.
13. Korelnök megválasztása és a kandidáló bizottság kijelölése, azután az új tisztikar és a választmányi tagok megválasztása.
14. Indítványok az alapszabályok 90/a értelmében.

A választmány.

SZÍNHÁZ.

A bukaresti Magyar Színház vendégjátéka.

Vigh Ernő és Székely Bálint vezetése alatti bukaresti magyar színház kedden, febr. 27-én kezdte meg két hétre tervezett előadásait városunkban. A társulat nagyrészt ugyanazon tagokból van szervezve, mint a legutóbbi, nov.—decemberi évadban itt volt társulat, de több új tag van, de őket is régebb már láttuk jórészt a Vigadó deszkáin.

Bemutató előadásul Halász—Eisemann operette ujdonságát: *Egy csók és más semmi*-t adták telt ház előtt, hiszen már a darabnak nagy híre volt. De sok van benne nemcsak pikantéria, hanem frivolitás is és az előadáson ezt túlságosan kidomborították. Nem hisszük pl., hogy Erős Irénnek a szobaleány szerepében előírás szerint lett volna balletszoknyaszerű öltözet. A szereplők igyekezettel játszottak. A zenét a jazz zenekar szolgáltatta.

Szerdán, febr. 28-án Indig Ottó színművét: *Ember a hid alatt*, adták. Az előadás jó volt. A főszereplők: Légrády Pál (az orvosprofesszor) Szendrey Józsa (a felesége) Kőszegi Dusu (Ágnes, a leánya) Székely Bálint (az öngyilkos jelölt fiatal orvos) Vigh Ernő (a csavargó) jók voltak és sok tapsot kaptak.

Csütörtökön, márc. 1-én Harmath-Márkus operette-révűje, *Tessék beszélni* került színre nem nagy közönség előtt. A darab még az operettek között is tartalom nélküli. Az ilyenfajta látványos darabok csak nagy színpadon, hol a díszletek és a szereplők nagy száma adja a hatást, — érvényesülnek, itt a darab minden silánysága szembeötlő lesz ezek nélkül. A zenéből kimagaslik a „lehozom a csillagokat” ismert tangó-darab, a többi rész hatástalan nóta. A darabban levő táncok azonban megnyerték a közönség tetszését. Kőszegi Manyi és Dusu, Sugár Ica, Székely Bálint, Vigh Ernő, Faludi Béla, Légrády Pál sok tapsot kaptak. És a darabban levő kabaré keretében Fritsch Boriska frenetikus tapsot aratott énekszám betétjével. Nagyon szép volt a magyar toborzó tánc, amelyet Kőszegi Manyi és Sugár Ica mutattak be, nagy tetszés közt.

Pénteken Zerkovitz Csókosasszony című operettjét újították fel gyér közönség előtt, pedig úgy a darab szép zenéje, a sok tánc és a jó előadás telt házat érdemelt volna. Fritsch Boriska a címszerepben igen bájos volt, szépen énekelt, jól alakított. Kőszegi Dusu Rica-Maca orfeumi táncosnő alakját tüzzrel pattant elavenséggel, szimpatikusan személyesítette. Sok vidám perccel szereztek Vigh Ernő (Ibolya) és Faludi Béla (Kubane) kik mindketten kitűnő humorral játszottak. Légrády a báró szerepében, Székely a Dorozsmay alakításában megfelelőek voltak és a kisebb szerepekben megemlíthetők Kőszegi Manyi (Deborah) Szendrey Józsa (Hunyadiné.)

A díszletek hiányát és a színpadi berendezés silány voltát feleltette a darab sok komikus jelenete.

Hetiműsor: Márc. 3-án, szombaton CSIPETKE. Márc. 4-én, vasárnap délután TESSEK BESZÉLNI és este NYITOTT ABLAK. Márc. 6-án, kedden LEGSZEBB TANGÓ. Márc. 7-én, szerdán a APRILISI VOLEGÉNY táncos operettek kerülnek színre.

Az előadások kezdete este 1/2 9 és délután 5 óra.

Hirdetéseket a Székely Ujság

No. G. 6335/1933.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărei delegat prin această publică în baza deciziei No. G. 6335/1933 judecătoria mixtă Târgul-Săcuș în favorul reclamantului Veress János lui István dom. in Lutoasă repr. prin. avocatul dr. Lukács Vilmos din Târgul-Săcuș, pentru încasarea creanțelor de 1650 leu și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 9 Martie 1934 la orele 3—5 p. m. la fața locului în Comuna Mereni No. 38, 252, 265, 66, 110 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 căruța de transport, 2 boi roșii, 1 juncan negru și alții în valoare de 4600 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Târgul-Săcuș, la 9 Febr. 1934.

Stefan Vântsa port. del.

A Brassói Általános Takarékpénztár kézdívásárhelyi fiókjában
ÁTUTALÁSOKAT

a bukaresti, brassói, fogarasi, sepsiszentgyörgyi, gyergyószentmiklósi piacokra $\frac{1}{2}\%$ minimum Lei 15,

az ország más piacaira is a legelőnyösebb feltételekkel pontosan és azonnal teljesít

Uj, látra szóló BETÉTEKRE . . . . . 3 $\frac{0}{10}$

3 havi felmondásos BETÉTEKRE . . . . . 4 $\frac{0}{10}$ kamatot fizet s ezek pontos visszafizetéséért SZAVATOL.

Uj betétekből KÖLCSÖNÖKET folyósít.

KÖZGAZDASÁG.

Gyümölcsfa csemetéket, erős, szép növésűeket: alma 43, körte 53, szilva 38, cseresznye és meggy 43 leuért darabonként ab Trg.-Săcuș lehet rendelni Molnár Kálmán volt gazdaságkamara tagnál Trg.-Săcuș (Kézdívásárhely) március 15-éig.

Felhívás a mezőgazdasági szeszgyár tulajdonosokhoz.

Az 1932 évi szeszmonopol törvény és az 1930 évi szesztermelési törvény megállapították az ország szesztermelésének elosztási kulcsát az ipari és mezőgazdasági szeszgyárak között. Az ipari szeszgyárak Románia szeszszükségletének 65%-át, a mezőgazdaságiak pedig 35%-át állítják elő. A mezőgazdasági szeszgyárak kontingensét a szeszgyárosok szindikátusa volt hivatva elosztani a törvény köteleményeinek megfelelő gyártulajdonosok között. Az elosztás alkalmával azonban a szindikátus igen sok mezőgazdasági szeszgyár tulajdonos igényét és érdekeit figyelmen kívül hagyta. A sérelmet szenvedett szeszgyárosok az Erdélyi Gazdasági Egylethez fordultak panaszukkal. Az E. G. E. elnöksége magáévá tette az ügyet, ezután hívja fel az összes sérelmet szenvedett mezőgazdasági szeszgyártulajdonosokat, hogy szíveskedjenek bejelenteni 1.) címüket, 2.) szeszgyáruk helyét, 3.) a szeszgyárhoz tartozó mezőgazdasági ingatlan területét, 4.) a részükre engedélyezett quota nagyságát % os arányban, 5.) speciális sérelmeiket és igényeiket.

Tájékoztatásul közöljük, hogy az 1930 évi szesz törvény 16 §-sa értelmében azon mezőgazdasági szeszgyárak részesülhetnek a szeszquotában, amelyeknek tulajdonosai legalább 100 Ha. mezőgazdasági ingatlan felett rendelkeznek, vagy ennek hiányában a 18 és 19 §§-ok előírásának megfelelően a törvény kihirdetését követő egy éven belül termelői szövetséget, vagy társulatot alakítottak, mert az 1930 évi törvény szerint is ezek tekinthetők mezőgazdasági gyáraknak.

Kedvezményes áru cukor a méhészek részére.

Az Erdélyi Méhész Egyesülete eddig évek óta hiába fordult a kormányhoz az inségben szenvedő méhcsaládok etetéséért.

Három

arany igazság!

1. Permetezés rügyiakadás előtt: gyümölcsfáink egyetlen védelme a kaliforniai paizstetű és más kártevők ellen.

2. Ki PORZOLLAL vet, üszköt nem arat!

3. Ha szaküzletben vásárol, szakszerű utmutatást és amit kér, azt kap. Ilyen szaküzlet:

Kovács Árpád

illatszertára (Fóter - Vasut-utca sarok), az összes növényvédelmi szerek raktára.

céljából adómentes cukor engedélyezése érdekében, míg végre a méhészet szempontjából a tavalyi katasztrófális esztendő után az egyesület több száz tagja egy napon azonos szövegű távirattal kérte az E. M. E. től az újabb kérésének kedvező elintézését. Magánpárti képviselőnek adta át elintézésre. A Magyar Párt lelkiismeretes utánjárása alapján sikerült is kieszközölni, hogy a pénzügyminisztérium kebelében működő fogyasztási adóügyi igazgatóság február 10-én 35721-es felsz. alatt kelt rendeletével engedélyt adott arra, hogy a méhészek 10 leu helyett 3 leu fogyasztási adó fizetése mellett kaphassanak denaturálatlan nyerscukrot, vagyis így 1 kg. rendes nyers cukor kb. 12 leuba kerül a gyárban. A földművelésügyi minisztérium 2994 sz. febr. 13-án kelt rendeletével ugyan intézkedett, hogy a cukor szükségletet a mezőgazdasági kamarák vármegyénként iradják össze, szerezzék be és egy előre meghatározott napon egy pénzügyigazgatósági közzeg jelenlétében osszák ki az érdekelteknek. A rendelkezés már ki is ment a vármegyei mezőgazdasági kamarához, ezért az E. M. E. felhívja Erdély méhész társadalmát, hogy cukor szükségletét sürgősen jelentse be az illetékes kamaránál. Méhcsaládonként 3 kg. cukor igényelhető. Egyidejűleg közli az egyesület, hogy újabb lépéssel fordult a kormányhoz homokkal denaturált adómentes kristálycukor engedélyezése érdekében, mely méhek etetésére alkalmasabb, mint a nyerscukor és ha az újabb kérés sikerrel járna, az egyesület azonnal értesíteni fogja az érdekelteket.

Az Uj Cimbor

a legjobb gyermeklapja ma Románia magyarságának.

Minden magyar gyermek örömmel várja az érkezését, mert megtalálja benne olvasni valókat, szórakozásokat, a kis tejtörőt s a szerkesztő-bácsi rovatában pedig megtalálja a kedves kis olvasó azt a meleg hangú üzeneteket, amelyek az Elek-apó kis újságában is értékes rész voltak a lapnak.

Tehát helyesen teszi minden szülő, örömet szerez gyermekének, ha megrende vagy megvásárolja a

Uj Cimborát

Városunkban példányonként kapható özv. Kovácsné újságelárusító bodejában és megrendelhető a Kovács hírlapirodában.

Eladók:

a néhai Zayzon Lázár-féle és a torjai 2814 és 2140 sztkv.-ben foglalt 4242 n. öl területű gyümölcsös emeletes lakóházzal, — a lehményi és pojáni határban levő kisebb, nagyobb területű szántók és kaszálólok, — továbbá a karatnai 1313 sztkv.-ben foglalt és néhai Zayzon Albertné hagyatékát képező becsőség, lakóházza és gazdasági épületekkel.

Érdeklődni lehet Dr. I. Diénes Ödön kézdívásárhelyi ügyvéd irodájában.

A hirdetések keresztül ismerik meg

Önt, a cégét és portékáját.

A hirdetés az üzlet lelke.

Épp ezért szerencsével hirdet, ha a SZÉKELY UJSÁGBAN hirdet Olcsó díj szabás!